

[Schovelin.]

andet end højt lønnet, men det giver dem ogsaa en vis Ro, en vis Overlegenhed overfor Dagens Spørgsmaal. Men herhjemme er vi ikke kommet videre, end at selv en Højesteretsdommer har en saare beskeden Løn i Forhold til det store Ansvar, som hviler paa ham, en saare beskeden Løn. Naar altsaa han og hans Kone sidder og slaas med et lille Budget, og hans Kone kommer hjem og siger hver anden Dag: Peter, nu er der lagt paa *det*, og Peter, nu er der lagt paa *det*, o. s. v., og han ved, hvilke Kvaler det volder, vil han rent menneskeligt paavirkes deraf og sige: Ja, men hør, det er noget, der maa undersøges, det kan ikke blive ved med disse Priser, der stiger. Det kan maaske være ganske legitimt, at Priserne stiger, men nu er vi jo inde i en Pristalsperiode, nu mangler vi maaske i Øjeblikket Fantasi til at forestille os, at Prisstigning kan være fuldkommen legitim. Jeg synes, det er en lidt farlig Maade at ordne det paa, og jeg er ingenlunde sikker paa, at Dommerne vil staa paa Højde med den Opgave, der her i Virkeligheden lægges paa dem.

Jeg husker, at da Grosserer-Societetets Komité havde sluttet den Overenskomst med den engelske Regering, som sikrede os Vareforsyningen under Krigen, da dømte ved det første Brud, der skete paa denne Overenskomst, det af Grosserer-Societetets Komité nedsatte Voldgiftsnævn en Mand til en Bøde paa 160 000 Kr. Jeg tror, en Dommer vilde have stejlet ved den blotte Tanke om en saadan Bøde, han vilde uvilkaarlig have sagt: Men Gud, saa mange Penge kan dette Menneske da ikke skaffe til Veje! At et Menneske paa eet Bræt kan tjene 160 000 Kr. og maa aflevere dem, ja, det vilde en dansk Dommer vist forfærdes over. Jeg tror, det var godt, at det var Købmænd, der sad der og dømte. Der skulde nemlig skæres igennem, det skulde vises England, at her blev der ikke vist Barmhjertighed overfor Klausulædere. Ganske vist faldt der ogsaa fra Dommer Thorups Side store Bøder, men han havde jo set, hvor dristigt man kunde gaa frem. Men siden jeg nu nævner dette, vil jeg bede Dem betænke, at vi f. Eks. kunde faa dette Udvalg nedsat saaledes, at det bestod af Højesteretsdommer Thorup, Landsdommer Pihl, og at Sø- og Handelsretten saa valgte Dr. Birek; ja, saa vilde jeg oprigtigt gratulere det danske Erhvervsliv.

Sagen er den, at vi skal betænke, hvordan det gik med det Udvalg, som i sin Tid blev nedsat under Augustloven. Forrige

Gang denne Trustlovgivning var til Behandling i Erhvervsorganisationerne og ogsaa ved et stort Møde paa Børsen, var den højtærede Handelsminister til Stede og udtalte sig ved Middagen. Naa, det har jeg aldrig syntes at nogen med Rette kunde bebrejde ham, det er god engelsk Skik, at man udtaler sig ved Banketter. Der sagde den højtærede Minister til de Herrer, der var forsamlede, at de havde intet lært og intet glemt, altsaa ganske som det blev sagt om Bourbonerne i Frankrig. Men det er ikke rigtigt; de havde netop lært ude i Erhvervslivet, hvordan et Udvalg som det, der blev nedsat efter Augustloven, efterhaanden kan blande sig ind i, hvor meget det kan drage ind under sig, hvorledes det kan blive en Overret, ja, en Overkommando, der udøver Overkommando over hele Erhvervslivet. Man havde baade lært Faren ved det, og man havde ikke glemmt, hvorledes det var gaaet. Og her aabner man i Virkeligheden Døren for en ganske tilsvarende Udvikling. Det begynder altid saa forholdsvis uskyldigt, og man forsikrer om — det forsikrede man os ogsaa om ved Augustloven —, at det er blot noget forbigaaende, og det er noget, som man ikke skal være bange for. Man pegede ogsaa paa de Mænd, som den Gang sad i Udvalget, og ligesom det i Lovforslaget bestemmes, at Højesteret skal vælge en Mand, Landsretten en og Sø- og Handelsretten en, og sørger for, at det bliver honnête og dygtige Folk, saaledes havde man jo ogsaa den Gang sørget for, at det var honnête og dygtige Folk. De Mennesker, som sad i dette Udvalg, var honnête og dygtige Folk, som paa ingen Maade vilde gøre Erhvervslivet noget ondt, som paa ingen Maade troede — de har sikkert ikke et Øjeblik i hele dette Udvalgs Levetid troet det —, at de greb forstyrrende ind i Erhvervslivet. De troede tværtimod efterhaanden, som de levede sig ind i hele denne Maade at sidde og styre og kontrollere paa, at det gik fortræffeligt, og det var jo egentlig den Maade, hvorpaa hele Næringslivet skulde ledes.

Saaledes kan man nedsætte et Udvalg og gøre det nok saa fortræffeligt, som man vil, men selv om det var et Udvalg af Engle, der var steget ned fra Himlen, vilde de, naar de havde sat sig til Rette og begyndte at se, hvorledes det hele formede sig under deres Styrelse, synes, at det var meget godt. Og her vil jeg navnlig gøre opmærksom paa 2det Stykke i § 4. Der staar:

„Hvor Prisaftalen ikke kan antages